	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 1 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

1 IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN DE VENNOOTSCHAP / ONDERNEMING

Handelsnaam	: PIEK TERPENTINE.
Toepassing	: Oplosmiddel.
Bedrijfsidentificatie	: Van Dam Bodegraven BV Postbus 48 2410 AA Bodegraven Nederland Tel. +31-172-619331 website: www.vandambodegraven.nl
Telefoonnr. in noodgeval	: NVIC +31 (0)302748888 uitsluitend voor behandelend arts

2 SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDELEN

Samenstelling	: Officiële naam van de stof: Varsol 40 / White spirit Gebruikelijke naam: terpentine Einecs-nummer: 265-185-4 CAS-nummer: 64742-82-1
----------------------	--

Voor de gezondheid of voor het milieu gevaarlijke stoffen (Richtlijn 67/548/EEG) :

Naam Component	Waarde(n)	CAS-nr.	EG-nr.	Catalogus-nummer	Indeling
mesityleen	: 1 tot 5 %	108-67-8	203-604-4	601-025-00-5	R10 Xi; R37 N; R51-53
XYLENE	: 1 tot 5 %	1330-20-7	215-535-7	601-022-00-9	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
1,2,4-trimethylbenzeen	: 1 tot 5 %	95-63-6	202-436-9	601-043-00-3	R10 Xn; R20 Xi; R36/37/38 N; R51-53

Nota H is van toepassing. Indeling volgend Annex I voor de aangegeven gevaarseigenschappen. Self-classificatie is toegepast voor de niet vermelde eigenschappen. Nota P van Annex I is van toepassing. Benzeen concentratie is < 0.1% (gew).

3 IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

Ontvlambaar. Vergiftig voor in het water levende organismen ; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken. Schadelijk : kan longschade veroorzaken na verslikken. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Fysische - en chemische gevaren / brand- en ontploffingsgevaar:

Extreem gevaar. Gas of vloeistoflekken kunnen gemakkelijk ontvlambare mengsels vormen bij temperaturen gelijk aan of boven het vlamptpunt.

Statische ontlading. Het product kan statische elektriciteit opladen die brand kan veroorzaken bij ontlading.

Symptomen bij gebruik

- Inademing	: Duizeligheid. Hoofdpijn.
- Contact met de huid	: Kan droge of gekloofde huid veroorzaken.
- Contact met de ogen	: Roodheid.
- Inname	: Schadelijk bij opname door de mond.

 VAN DAM BOORSGRAVEN B.V.	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 2 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

4 EERSTEHULPMAATREGELEN

Algemene informatie	: In geval van twijfel of bij irritatie een arts raadplegen.
- Inademing	: Het slachtoffer in de frisse lucht brengen. Indien ademhalingsstilstand, kunstmatige ademhaling toepassen. Medische hulp inroepen.
- Kontakt met de huid	: Verontreinigde kleding en schoenen uittrekken.
Huid grondig wassen met milde zeep en water.
- Kontakt met de ogen	: In geval van oogkontakt, onmiddellijk spoelen met schoon water gedurende 10-15 minuten. Medische hulp inroepen indien irritatie ontwikkelt.
- Inslikken	: De mond spoelen. Niet laten braken. Onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.

5 BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Gevaarlijke verbrandingsprodukten	: Geen ongebruikelijke.
Preventie	: Vermijd water direct in de opslagtanks of vaten te spuiten in verband met gevaar van overkoken.
Zie ook rubriek 4 en 10.
Specifieke methoden	: Gebruik waterstraal om aan het vuur blootgestelde oppervlakten af te koelen en om personeel te beschermen. Sluit de brandstof toevoer af. Indien een lek of een plas niet ontbrand is, waterstraal gebruiken om de dampen te verspreiden en het personeel dat het lek tracht te dichten te beschermen.
Laat het vuur uitbranden onder gecontroleerde omstandigheden of blus met schuim of droogpoeder. Probeer vloeistoffresten met schuim te bedekken.

6 MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen	: Zie Rubriek 8.
Bodemverontreiniging	: Schakel ontstekingsbronnen uit. Waarschuw bewoners in windafwaarts gelegen gebieden over mogelijke brand- en explosiegevaar. Voorkom dat vloeistof in riolen, waterlopen of lager gelegen gebieden terecht komt.
Houd het publiek op afstand. Sluit het lek af, indien dit zonder gevaar mogelijk is. Licht politie of rijkswacht in indien materiaal in een waterloop of riool is terechtgekomen, of bodem of beplanting verontreinigd heeft. Neem maatregelen om gevolgen voor grondwater te beperken.
Dam de gemorste vloeistof in met zand of aarde.
Win de vloeistof terug door pompen (gebruik een explosievrije pomp of handpomp) of met een geschikt absorptiemiddel. Indien de vloeistof te viskeus is om te verpompen, de vloeistof bijeen scheppen en in vaten doen voor hergebruik / vernietiging.
Raadpleeg een deskundige bij opruiming van teruggewonnen materiaal en zorg dat volgens de plaatselijke afvalverwerkingsvoorschriften gewerkt wordt.
Zie ook rubrieken 4 en 10.
Waterverontreiniging	: Schakel de ontstekingsbronnen uit. Waarschuw bewoners en schepen in windafwaarts gelegen gebieden over brand- en explosiegevaar en verzoek hen op afstand te houden.
Licht haven- en andere betrokken instanties in en houdt publiek op afstand. Sluit het lek af, indien dit zonder gevaar mogelijk is. Indammen indien mogelijk.
Verwijder van het oppervlak door afscheppen (skimmen) of met geschikte absorptiemiddelen. Indien toegestaan door plaatselijke (milieu) autoriteiten, gebruik in open water geschikte dispersiemiddelen en/of laat product bezinken.
Raadpleeg deskundige bij opruiming van teruggewonnen materiaal en zorg dat plaatselijke afvalverwerkingsvoorschriften gewerkt wordt.
Zie ook rubriek 4 en 10.

 VAN DAM BOESGRAVEN B.V.	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 3 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

7 HANTERING EN OPSLAG

Algemeen

: Laat container gesloten. Behandel container voorzichtig. Langzaam openen i.v.m. mogelijk vrijkomen van druk. Opslaan in een koele, goed geventileerde ruimte uit de buurt van onverenigbare materialen.

Niet behandelen, opslaan of openen in de directe omgeving van open vuur, hitte ontstekingsbronnen. Bescherm materiaal tegen direct zonlicht.

Materiaal accumuleert statische lading, die een elektrische vonk (ontstekingsbron) kan veroorzaken. Volg de juiste procedures om goed te aarden.

Containers niet onder druk zetten, snijden, verhitten of lassen. Lege containers kunnen nog productoverblijfselen bevatten. Geen lege containers gebruiken, die niet professioneel gereinigd zijn of op orde gebracht.

Geschikte materialen en coatings:

Koolstofstaal, roestvrijstaal, polyetheen, polypropreen, polyester teflon.

Ongeschikte materialen en coatings:

Natuurrubber, buthyrubber, EPDM, polystyrene.

Verdraagzaamheid met plastic materialen kan variëren; wij raden daarom aan dat voor gebruik de verdraagz

Voorzorgen tijdens behandeling en opslag

: Opslagtemperatuur (C): Omgevings
 Vervoerstemperatuur (C): Omgevings
 Verladingstemperatuur (C): Omgevings
 Gevaar van elektrostatische oplading: ja

8 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING / PERSOONLIJKE BESCHERMING

Algemene hygiëne

: Niet eten, drinken, of roken tijdens gebruik. Aanraking met de ogen en de huid vermijden.

Persoonlijke bescherming

- Ademhalingsbescherming

: Tijdens het gebruik of hanteren van het produkt niet roken.
 : Indien de concentraties in de lucht boven de in deze rubriek genoemde limiet waarden kunnen komen, is het aanbevolen een half-gelaats filtermasker te gebruiken als bescherming tegen overmatige blootstelling bij inademing. Geschikt filter materiaal hangt af van de hoeveelheid en soort chemicalie dat wordt gebruikt op de werkplek, maar filtermateriaal van het soort 'A' of vergelijkbaar kan overwogen worden.

- Huidbescherming

: Bij het omgaan met dit product, is het aanbevolen om chemisch bestendige handschoenen te dragen. De keuze van geschikte beschermende handschoenen hangt af van de werkomstandigheden en van de gebruikte chemicaliën, maar wij hebben gunstige ervaringen met handschoenen gemaakt van Nitril. Handschoenen moeten direct vervangen worden indien ze tekenen van slijtage vertonen.

- Oogbescherming

: Bij normaal gebruik niet nodig. Bij calamiteit: veiligheidsbril.

Arbeidshygiënische blootstellingsgrens

: 1,2,4-trimethylbenzeen : TLV[©] -TWA [mg/m³] : 100
 1,2,4-trimethylbenzeen : TLV[©] -TWA [ppm] : 20
 Xyleen : TLV[©] -TWA [mg/m³] : 435
 Xyleen : TLV[©] -TWA [ppm] : 100
 mesityleen : TLV[©] -TWA [mg/m³] : 125
 mesityleen : TLV[©] -TWA [ppm] : 25
 Nafta (aardolie), zwaar ontzwaveld met waterstof: TLV-TWA [mg/m³]: 350
 Nafta (aardolie), zwaar ontzwaveld met waterstof: TLV-TWA [ppm]: 61

	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 4 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

9 FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

Fysische toestand bij 20°C	: Vloeibaar.
Kleur	: Kleurloos.
Geur	: Oplosmiddel.
Kookpunt [°C]	: 142
Eindkookpunt [°C]	: 200
Dichtheid	: 0,785 g/cm ³
Dampspanning, 20°C	: 0,2 kPa
Dampspanning, 50°C	: 1,5 kPa
Viscositeit	: 1,15 mPas
Vlampunt [°C]	: 39
Zelfontbrandingstemperatuur [°C]	: > 200
Explosiegrenzen - onderste [%]	: 0,6
Explosiegrenzen - bovenste [%]	: 7,0

10 STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit en reactiviteit	: Stabiël onder normale omstandigheden.
Gevaarlijke ontbindingsproducten	: Geen in normale omstandigheden.
Gevaarlijke polymerisering	: Nee.
Te vermijden stoffen	: Sterk oxyderende middelen.

11 TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Acute toxiciteit	
- Inademing	: Dampconcentraties boven de aanbevolen blootstellinglimieten zijn irriterend voor de ogen en de ademhalingswegen, kunnen hoofdpijn en duizeligheid veroorzaken, zijn bedwelmend en kunnen mogelijk andere effecten vertonen op het centrale zenuwstelsel.
- Dermaal	: Lage toxiciteit. Herhaald of langdurig contact kan de huid uitdrogen en ontvetten, en kan hinder voor de huid en dermatitis veroorzaken.
- Oculair	: Kan hinder voor de ogen veroorzaken, maar zal het oogweefsel niet beschadigen.
- Inslikken	: Kleine hoeveelheden vloeistof in de luchtwegen ingeademd tijdens inslikken, of bij braken kunnen bronchopneumonie of longoedeem veroorzaken. Minimale toxiciteit.
Verdere toxicologische informatie	: Chronische toxiciteit: Dit product kan tussen 0,1 % en 1% ethylbenzeen bevatten. IARC heeft ethylbenzeen geëvalueerd en het geclassificeerd als mogelijk kankerverwekkend voor de mens (groep 2B) gebaseerd op voldoende bewijs als kankerverwekkend bij testen op proefdieren maar onvoldoende bewijs als kankerverwekkend bij blootgestelde mensen.

12 MILIEU-INFORMATIE

Ecotoxiciteit en bioaccumulatie:
Gebaseerd op gegevens van een vergelijkbare stof of geschatte data. Verwacht vergiftiging te zijn voor waterorganismen. Lange termijn nadelige effecten zijn mogelijk bij een voortzetting van de blootstelling.

Mobiliteit:
Deze stof is uiterst vluchtig en zal snel verdampen naar de lucht indien het vrijkomt op het water.

 VAN DAM BOESGRAVEN B.V.	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 5 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

12 MILIEU-INFORMATIE (vervolg)

Persistentie en afbreekbaarheid : Gebaseerd op gegevens van een vergelijkbare stof of geschatte gegevens. Naar verwachting biodegradeert deze stof gematigd snel en is inherent biodegradeerbaar volgens OECD richtlijnen. Deze stof kan in lucht snel ontleden. Naar verwachting wordt deze stof verwijderd in een afvalwaterbehandelinginstallatie.

13 INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Algemeen : Alleen van toepassing op het product zoals aangeleverd. Combinatie met andere materialen kan een andere verwijderingroute vereisen. Het verwerken dient door een erkende instelling te worden uitgevoerd. Het product is NIET geschikt voor afvoer naar vuilstortterreinen, via riolering, afwatering, natuurlijke beekjes of rivieren. (afvalverwijdering via overheidsbepalingen)
De afvalcategorie van dit product is "08 XX XX".

14 INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

UN Nr : 1299
 G.I. nr : 30
 ADR/RID
 - Juiste vervoersnaam : UN1300 WHITE SPIRIT, 3, III
 - ADR Klasse : 3
 - ADR Verpakkingsgroep : III
 Symbo(o)l(en)

- **Etikettering ADR** : Symbool 3 : Brandbare vloeistof.
 - **Gelimiteerde Hoeveelheid** : LQ 7
 Samengestelde verpakkingen - binnenverpakking : maximale inhoud : 5 l
 Samengestelde verpakkingen - collo : maximum : 30kg
 Binnenverpakkingen geplaatst in met krimp of rekfolie om wikkelde trays - binnenverpakking : maximale inhoud : 5 l
 Binnenverpakkingen geplaatst in met krimp of rekfolie om wikkelde trays - Collo : maximum : 20 kg
 In geval van homogene mengsels van klasse 3 die water bevatten, hebben de aangegeven hoeveelheden alleen betrekking op de stof van klasse 3 die zich in de mengsels bevindt.

15 WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

EG Indeling

	VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD	bladzijde : 6 van 6
		Herziene uitgave nr : 5
		Datum : 20/6/2005
		Vervangt : 9/4/2003
PIEK TERPENTINE		935

15 WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE (vervolg)

- **Symbo(o)l(en)** : Xn : Schadelijk
N : Milieugevaarlijk.
- Bevat** : Naam op etiket: Nafta (aardolie), zwaar ontzwaveld met waterstof
- **R-Zinnen** : R10 : Ontvlambaar.
R51/53 : Vergiftig voor in het water levende organismen ; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R65 : Schadelijk : kan longschade veroorzaken na verslikken.
R66 : Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
R67 : Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
- **S-Zinnen** : S2 : Buiten bereik van kinderen bewaren.
S23 : Gas, rook, damp, spuitnevel niet inademen.
S24 : Aanraking met de huid vermijden.
S43 : In geval van brand gebruiken. zand, aarde, poeder of schuim.
S57 : Neem passende maatregelen om verspreiding in het milieu te voorkomen.
S60 : Deze stof en de verpakking als gevaarlijk afval afvoeren.
S62 : Bij inslikken niet het braken opwekken ; direct een arts raadplegen en de verpakking of het etiket tonen.

16 OVERIGE INFORMATIE

- Lijst van relevante R-zinnen (rubr. 2)** : R10 : Ontvlambaar.
R20 : Schadelijk bij inademing.
R20/21 : Schadelijk bij inademing en bij aanraking met de huid.
R36/37/38 : Irriterend voor de ogen, de ademhalingswegen en de huid.
R37 : Irriterend voor de ademhalingswegen.
R38 : Irriterend voor de huid.
R51/53 : Vergiftig voor in het water levende organismen ; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

De informatie, gegeven in dit veiligheidsinformatieblad, heeft betrekking op het in rubriek 1 genoemde product en wordt verstrekt vanuit de veronderstelling, dat het product zal worden gebruikt op de wijze en voor de doeleinden die de fabrikant aangeeft. De vermeldingen zijn gebaseerd op de meest recente, ons bekende informatie en worden zonedig regelmatig door ons herzien. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de gebruiker om de vermelde voorzorgsmaatregelen te treffen, alsmede er zorg voor te dragen dat deze informatie compleet en toereikend is voor het gebruik van dit product. Aanbevolen wordt om de informatie uit dit veiligheidsinformatieblad, zonedig in aangepaste vorm, door te geven aan personeel/belanghebbenden.

- Wijzigingen** : Zie *
Opgesteld door : R & D

De inhoud en het formaat van dit veiligheidsblad zijn in overeenstemming met Richtlijn 2001/58/EG.

Einde van document